

Firmanın iqtisadiyyatı

1.Müəssisə nədir?

- A) istehsalla məşğul olan hüquqi şəxsdir
- B) kommersiya ilə məşğul olan hüquqi şəxsdir
- C) həm istehsal , həm də kommersiya ilə məşğul olan hüquqi şəxsdir
- D) 2 və daha çox firmanın birləşməsindən əmələ gələn hüquqi şəxsdir
- E) kombinəlmə vasitəsilə təşkil olunan təsərrüfat subyektidir

2.Firma nədir?

- A) 2 və daha çox müəssisədən ibarət, həm istehsal həm də kommersiya ilə məşğul olan hüquqi şəxsdir
- B) 2 və daha çox müəssisədən ibarət olan , həm istehsal həm də kommersiya ilə məşğul olan fiziki şəxsdir
- C) kommersiya ilə məşğul olan fiziki şəxsdir
- D) yalnız istehsalla məşğul olan hüquqi şəxsdir
- E) istehsalla məşğul olan hüquqi şəxsdir

3.Firma ilə müəssisənin oxşar və fərqli cəhətləri hansıdır?

- A) hər ikisi istehsalla məşğul olur
- B) hər ikisi kommersiya ilə məşğul olur
- C) hər ikisi həm istehsal, həm də kommersiya ilə məşğul olur
- D) hər ikisi kommersiya ilə məşğul olur, hüquqi şəxsdir
- E) hər ikisi daha çox təşkilatın birləşməsindən əmələ gəlir

4.Firma ilə müəssisənin fərqli cəhətləri hansıdır?

- A) firma kommersiya ilə məşğul ola bilər, müəssisə isə yox
- B) firma hüquqi şəxsdir, müəssisə isə fiziki şəxs
- C) firma istehsalla məşğul olur, müəssisə isə istehlakla
- D) firma və müəssisə iki və daha çox təşkilatın birləşməsindən əmələ gəlir
- E) müəssisə bir neçə firmanın birləşməsindən əmələ gəlir

5.Aşağıdakılardan hansı firma haqqında nəzəriyyələrə aiddir?

- A) neoklassik, institusional, davranış
- B) neoklassik, iqtisadi, davranış
- C) institusional, iqtisadi, davranış
- D) davranış, iqtisadi, neoklassik
- E) iqtisadi, inzibati, davranış

6.Firmanın iqtisadiyyatı fənninin tədqiqat obyekti hansıdır?

- A) firmalar, müəssisələr
- B) iqtisadiyyat, təbiət
- C) siyasi məsələlər, təşkilatlar
- D) müəssisələr, istehsalın həcmi
- E) firmalar, dövlət büdcəsi

7.Firmanın iqtisadiyyatı fənninin predmetinə aid deyil?

- A) istehsal xərclərinin artırılması
- B) rentabelliyyənin yüksəldilməsi
- C) perspektiv planların hazırlanması
- D) istehsal xərclərinin azaldılması
- E) cari planların hazırlanması

8.Firmanın iqtisadiyyatı fənninin predmetinə aiddir?

- A) rentabelliyyənin yüksəldilməsi
- B) istehsal xərclərinin artırılması
- C) rentabelliyyənin azaldılması
- D) istehsal xərclərinin azaldılması
- E) iqtisadiyyatın beynəlxalq səviyyədə araşdırılması

9. İqtisadiyyat elmi tədqiq olunmasına görə neçə yerə bölünür və hansılardır?

- A) makro, mikro, mezo, meqa
B) makro, mikro, inzibati, iqtisadi
C) optimal, sabit, mezo, meqa
D) sosial, texniki, inzibati, siyasi
E) texniki, təşkilati, inzibati, siyasi

10. Aşağıdakılardan hansı iqtisadiyyatı müəssisə səviyyəsində tədqiq edir?

- A) mikroiqtisadiyyat
B) makroiqtisadiyyat
C) mezoiqtisadiyyat
D) meqoiqtisadiyyat
E) firma iqtisadiyyatı

11. Aşağıdakılardan hansı iqtisadiyyatın ölkə səviyyəsində araşdırılmasıdır?

- A) makroiqtisadiyyat
B) mikroiqtisadiyyat
C) mezoiqtisadiyyat
D) meqoiqtisadiyyat
E) firma iqtisadiyyatı

12. Aşağıdakılardan hansı iqtisadiyyatın beynəlxalq səviyyədə araşdırılmasıdır?

- A) meqoiqtisadiyyat
B) mikroiqtisadiyyat
C) mezoiqtisadiyyat
D) makroiqtisadiyyat
E) iqtisadi təhlil

13. İstehsal firmaları hansı əlamətlərinə görə təsnifləşdirilir?

- A) fəaliyyət miqyasına, ixtisaslaşma dərəcəsinə görə
B) əsas istehsal fondlarına, dövrüyyə fondlarına görə
C) mərkəzləşdirmə və qeyri-mərkəzləşdirməyə görə
D) əsas istehsal fondlarına, xammalın xarakterinə görə
E) dövrüyyə fondlarına, istehsalın təşkili tipinə görə

14. Aşağıdakılardan hansı il ərzində işləmə müddətinə görə müəssisə tipinə aiddir?

- A) fasiləli, fasiləsiz, mövsümi
B) hasilat, emaledici, yeyinti
C) kiçik, orta, iri
D) ixtisaslaşdırılmış, universal, qarışıq
E) kütləvi, seriyalı, fərdi

15. Buraxılan məhsulun iqtisadi təyinatına görə təsnifləşdirilən müəssisələr hansılardır?

- A) istehsal vasitələri istehsal edən, istehlak şeyləri istehsal edən müəssisələr
B) hasiləci müəssisələr, emaledici müəssisələr
C) ixtisaslaşdırılmış müəssisələr, universal müəssisələr
D) kütləvi müəssisələr, seriyalı müəssisələr
E) fasiləli müəssisələr, mövsümi müəssisələr

16. İstehsal etdikləri xammal və materialın xarakterinə görə təsnifləşdirilən müəssisələr hansıdır?

- A) hasiləci sənaye, emaledici sənaye
B) yeyinti sənayesi, yüngül sənaye
C) fasiləli istehsal müəssisələri, fasiləsiz istehsal müəssisələri
D) kütləvi istehsal müəssisələri, seriyalı istehsal müəssisələri
E) yeyinti sənayesi, fasiləli istehsal müəssisələri

17. Fəaliyyət miqyasına görə təsnifləşdirilən müəssisələr hansıdır?

- A) kiçik, orta və iri müəssisələr
B) yeyinti və yüngül müəssisələr
C) hasiləci və emaledici müəssisələr
D) fasiləli və fasiləsiz müəssisələr
E) kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələr

18.İxtisaslaşma dərəcəsinə görə təsnifləşdirilən müəssisələr hansıdır?

- A) universal, ixtisaslaşmış,qarışıq müəssisələr B) kiçik, orta, iri müəssisələr
C) yeyinti,yüngül,qarışıq müəssisələr D) hasiledici, emaledici, qarışıq müəssisələr
E) kütləvi, seriyalı, ixtisaslaşdırılmış müəssisələr

19.İstehsal mərhələsini əhatə etməsinə görə təsnifləşdirilən müəssisələr hansıdır?

- A) məhsul istehsalının bir, iki və daha çox, bütün mərhələlərini əhatə edən müəssisələr
B) ixtisaslaşdırılmış, universal, qarışıq müəssisələr
C) istehsal vasitələri və istehlak şeyləri istehsal edən müəssisələr
D) hasiledici və emaledici müəssisələr
E) kütləvi, seriyalı və fərdi istehsal tipli müəssisələr

20.İstehsalın təşkili tipinə görə təsnifləşdirilən müəssisələr hansıdır?

- A) kütləvi, seriyalı, fərdi müəssisələr B) hasilat, emaledici, yüngül sənaye müəssisələri
C) yüngül, ağır, qarışıq müəssisələr D) ixtisaslaşdırılmış, universal, qarışıq müəssisələr
E) kiçik, orta, iri müəssisələr

21.İstehsalın təşkili üsuluna görə təsnifləşdirilən müəssisələr hansıdır?

- A) fərdi, dəstli, axınlı müəssisələr B) kiçik, orta, iri müəssisələr
C) hasilat, emal, yüngül müəssisələr D) ixtisaslaşdırılmış, universal, qarışıq müəssisələr
E) yüngül, yeyinti, ağır müəssisələr

22.Mexanikləşdirmə və avtomatlaşdırma dərəcəsinə görə təsnifləşdirilən müəssisələr hansıdır?

- A) qismən mexanikləşdirilmiş, kompleks mexanikləşdirilmiş, avtomatlaşdırılmış müəssisələr
B) qismən avtomatlaşdırılmış, kompleks avtomatlaşdırılmış, mexanikləşdirilmiş müəssisələr
C) ixtisaslaşdırılmış,universal, kompleks mexanikləşdirilmiş müəssisələr
D) məhsul istehsalının bir , iki və daha çox, bütün mərhələlərini əhatə edən müəssisələr
E) avtomatlaşdırılmış, ixtisaslaşdırılmış, məhsul istehsalının bir mərhələsini əhatə edən müəssisələr

23.Mülkiyyət mənsubiyyətinə görə təsnifləşdirilən müəssisələr hansıdır?

- A) dövlət, xüsusi, kollektiv müəssisələr B) fərdi, dəstli, axınlı müəssisələr
C) hasilat, emal, yüngül müəssisələr D) kiçik, orta, iri müəssisələr
E) yüngül, yeyinti, ağır müəssisələr

24.Firmanın istehsal quruluşuna aiddir:

- A) sexlər, istehsal sahələri B) banklar, xammal
C) sexlər, əmək haqqı D) qiymətli kağızlar, bank kreditləri
E) istehsal sahələri, qiymətli kağızlar

25.Firmanın quruluşunun formalaşmasına təsir edən xarici aillər hansıdır?

- A) makroiqtisadi, sahə və regionaal B) istehsalın həcmi, məhsulun nomenklaturası
C) texniki xidmətin səviyyəsi, xammalın növü D) məhsulun konstruktiv quruluşu, sahə amili
E) makroiqtisadi, xammalın çeşidi

26. Firmanın quruluşunun formalaşmasına təsir edən müəssisədaxili amil hansıdır?

- A) istehsalın həcmi amili B) makroiqtisadi amil
C) sahə amili D) regional amil
E) meqoiqtisadi amil

27.Məhsul istehsalına görə sexlər təsnifləşdirilir:

A) əsas, köməkçi, xidmətedici, yardımçı

C) əsas, köməkçi, texniki, texnoloji

E) əsas, texnoloji, iqtisadi, inzibati

B) əsas, köməkçi, yardımçı, texnoloji

D) əsas, köməkçi, iqtisadi, inzibati

28.Firmanın hansı təşkilati hüquqi formaları vardır?

A) səhmdar cəmiyyətlər, şəhəri müəssisələr

C) sahibkarlıq, fərdi müəssisələr

E) Əlavə məsuliyyətli cəmiyyətlər, sahibkarlar

B) sahibkarlıq, universal müəssisələr

D) hasiledici, emaledici müəssisələr

29.Səhmdar cəmiyyətlərin hansı formaları var?

A) açıq və qapalı

B) ağır və yüngül

C) payçı və şərikli

D) hasilat və emaledici

E) fasiləli və fasiləsiz

30.Sahibkarlıq fəaliyyətinin formaları hansıdır?

A) kommersiya, maliyyə, istehsal

B) kommersiya, maliyyə, nəzarət

C) maliyyə, məsləhət, marketinq

D) məsləhət, texniki, texnoloji

E) maliyyə, kommersiya, inzibati

31.İstehsal prosesinin mahiyyəti nədir?

A) xammal və materialın hazır məhsula çevrilməsidir

B) hazır məhsulun istehlakçılara çatdırılmasıdır

C) əsas istehsal fondlarının köhnəlməsidir

D) hazır məhsulun anbarlara yığılmasıdır

E) yarımfabrikatların yenidən istehsalıdır

32.Əməliyyat nədir?

A) bir iş yerində əmək predmeti üzərində ardıcıl yerinə yetirilən işlərin cəmidir

B) eyni istehsal üzrə ixtisaslaşan müəssisələrin birlikdə cəmlənməsidir

C) əmək vasitələrinin natural formasını itirmədən uzun müddət istehsalda iştirakı

D) müəssisələrin ərazi və istehsalın həcminə görə irilənməsidir

E) firmaların həm istehsal, həm də kommersiya ilə məşğul olması

33.Əməliyyatın tempi nədir?

A) vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan detalların sayı

B) materialın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxt

C) xammal və materialın idxal həcmidir

D) müəssisələrin ərazi və istehsalın həcminə görə irilənməsidir

E) hazır məhsulun anbarlara yığılması və anbarın tutumudur

34.Əməliyyatın taktı nədir?

A) materialın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxt

B) vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan detalların sayı

C) xammal və materialın idxal həcmidir

D) müəssisələrin ərazi və istehsalın həcminə görə irilənməsidir

E) hazır məhsulun anbarlara yığılması və anbarın tutumudur

35.Fərdi istehsal nədir?

A) təkrar istehsalı nəzərdə tutulmayan biircinsli məmulatın buraxılışının kiçik həcmi

B) dövrü olaraq istehsalı vaxtaşırı təkrar edilən məhsul buraxılışı

C) uzun müddət ərzində fasiləsiz istehsal edilən məmulatın buraxılışının böyük həcmi

D) uzun müddət ərzində fasilələrlə istehsal edilən məmulatın buraxılışı

E) istehsalın mövsümlə əlaqədar həyata keçirilməsidir

36.Seriyaı istehsal nədir?

A) dövrı olaraq istehsalı vaxtaşırı təkrar edilən məhsul buraxılışı

B) uzun müddət ərzində fasiləsiz istehsal edilən məmulatın buraxılışının böyük həcmi

C) uzun müddət ərzində fasilələrlə istehsal edilən məmulatın buraxılışı

D) istehsalın mövsümlə əlaqədar həyata keçirilməsidir

E) təkrar istehsalı nəzərdə tutulmayan biircinsli məmulatın buraxılışının kiçik həcmi

37.Kütləvi istehsal nədir?

A) uzun müddət ərzində fasiləsiz istehsal edilən məmulatın buraxılışının böyük həcmi

B) dövrı olaraq istehsalı vaxtaşırı təkrar edilən məhsul buraxılışı

C) uzun müddət ərzində fasilələrlə istehsal edilən məmulatın buraxılışı

D) istehsalın mövsümlə əlaqədar həyata keçirilməsidir

E) təkrar istehsalı nəzərdə tutulmayan biircinsli məmulatın buraxılışının kiçik həcmi

38.Müəssisənin hansı təşkilati hüquqi forması təsis edilərkən müqavilə tərtib edilmir?

A) fərdi müəssisələr

B) şərikli və payçı müəssisələr

C) səhmdar cəmiyyətlər

D) məhdud məsuliyyətli müəssisələr

E) şərikli müəssisələr

39.İstehsal müəssisəsində tara hazırlayan sexlər aşağıdakılardan hansına aiddir?

A) yardımçı sexə

B) əsas sexə

C) sosial məişət bölməsinə

D) xidmətedici sexə

E) köməkçi sexə

40.İstehsal müəssisəsində nəqliyyat və enerji sexləri aşağıdakılardan hansına aiddir?

A) xidmətedici sexə

B) əsas sexə

C) sosial məişət bölməsinə

D) yardımçı sexə

E) köməkçi sexə

41.İstehsal müəssisəsində anbar təsərrüfatı aşağıdakılardan hansına aiddir?

A) xidmətedici sexə

B) əsas sexə

C) sosial məişət bölməsinə

D) yardımçı sexə

E) köməkçi sexə

42.İstehsal müəssisəsində alət sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

A) köməkçi sexə

B) yardımçı sexə

C) əsas sexə

D) xidmətedici sexə

E) heç biri

43.Müəssisənin xidmətedici sexiləri nə ilə məşğul olurlar?

A) əsas və köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar

B) yardımçı sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar

C) əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar

D) müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər

E) texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar

44. Müəssisənin köməkçi sexiləri nə ilə məşğul olurlar?

A) əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar

B) əsas və köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar

C) xidmətedici sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar

- D) müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
- E) texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar

45. Müəssisənin əsas sexiləri nə ilə məşğul olurlar?

- A) texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar
- B) müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
- C) əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
- D) köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
- E) xidmətedici sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar

46. Kooperasiya əməliyyatları:

- A) xammal, yarımfabrikatlar, məmulatların bu və ya digər (təmir, emal, son məhsul şəklinə gətirmə, qablaşdırma və s.) məqsədlə müvəqqəti olaraq ixracını və ya idxalını nəzərdə tutur
- B) idxal olunan əmtəələr gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac gömrük rejimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya binalarda (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır
- C) xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmarkalarda iştirakı və s. üçün məhsulların yenidən işlənmədən ölkəyə qaytarılması şərtlə ixracıdır
- D) xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüduqlarından kənarda müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir
- E) əməliyyatları ölkənin gömrük ərazisinə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur

47. Standartlaşdırma:

- A) normaların işlənilib hazırlanması (yaradılması) üzrə fəaliyyətdir
- B) məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- C) məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- D) məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- E) məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir

48. Sertifikasiya:

- A) məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- B) məhsullar üçün norma, qayda və xarakteristikaları müəyyənləşdirən fəaliyyətdir
- C) məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- D) məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- E) məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir

49. Məhsulun keyfiyyəti:

- A) istehsal prosesində formalaşır
- B) tədavül prosesində formalaşır
- C) məhsula servis prosesində formalaşır
- D) bazarda formalaşır
- E) satış zamanı formalaşır

50. Aşağıdakılardan hansı marketinqin funksiyalarına aiddir?

- A) əmtəələrin satış bazarlarının müəyyənləşdirilməsi B) əmək məhsuldarlığının artırılması
yollarının müəyyən edilməsi
C) xammala tələbatın müəyyən edilməsi D) işçilərin sayının planlaşdırılması
E) avadanlıqlara tələbatın müəyyən edilməsi

51. Aşağıdakılardan hansı marketinqin idarə edilməsi prosesinə aid deyil?

- A) materiallara tələbatın hesablanması B) marketinq kompleksinin işlənilib hazırlanması
C) bazar imkanlarının təhlili D) məqsədli bazarın seçilməsi
E) marketinq tədbirlərinin həyata keçirilməsi

52. Əməyin ödənilməsinin işəmuзд formasının tətbiqi şərti hansıdır?

- A) görülmə işlərin dəqiq hesablanması mümkünlüyü
B) materiallardan israfçılıqla istifadə olunması
C) texnoloji qaydaların pozulması
D) əməliyyatların ardıcılıqla yerinə yetirilməsi
E) avadanlıqlara xidmətin təşkilinin birqada üsulunun tətbiqi

53. İstehsal tsiklinin uzunluğu göstəricisindən:

- A) bitməmiş istehsalın həcmi hesablayarkən istifadə olunur
B) kollektivin sosial inkişafını planlaşdırarkən istifadə edilir
C) müəssisənin istehsal edilən məhsulların keyfiyyətini qiymtləndirərkən istifadə olunur
D) satış kanallarını müəyyən etmək üçün istifadə edilir
E) məhsulun maliyyə vəziyyətini qiymtləndirərkən istifadə olunur

54. İstehsal prosesləri mürəkkəblilik dərəcəsinə görə necə təsnifləşdirilir?

- A) sintetik, analitik və birbaşa istehsal prosesləri B) əsas, köməkçi və xidmətedici istehsal prosesləri
C) mexaniki və fiziki-kimyəvi istehsal prosesləri D) dəstəli, fərdi və əsas istehsal prosesləri
E) əsas, köməkçi və fərdi istehsal prosesləri

55. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin fərdi üsuluna aiddir?

- A) istehsalı təkrar olunmayan geniş nomenklaturanın olması
B) emal olunacaq materialın istehsala partiyalarla buraxılması
C) istehsal prosesinin fasiləsizliyinin səviyyəyə yüksək olması
D) avadanlıqların texnoloji xəritəyə müvafiq olaraq yerləşdirilməsi
E) ayrı-ayrı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması

56. İstehsalın təmərküzləşməsi nədir?

- A) sahədə məhsul istehsalı üzrə iri müəssisələrin xüsusi çəkilərinin mütəmadi artması
B) bütün sənaye müəssisələrinin birliyi
C) yerli müəssisələr tərəfindən sənaye istehsalının getdikcə artması
D) istehsal həcmi kiçik müəssisələrdə həyata keçməsi prosesinin genişlənməsi
E) sənaye sahəsində kiçik müəssisələrin tamamilə iflası

57. Kombinləşmiş istehsalların təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansına təminat vermir?

- A) müəssisənin mənfəətinin düzgün bölüşdürülməsini təmin edir
B) texnoloji proseslərin yerinə yetirilməsinin ardıcılığını təmin edir
C) aralıq məhsul və tullantılardan istifadə edilməsini təmin edir
D) xammalın kompleks emalını təmin edir
E) ətraf mühitin çirklənməsinin azalmasını təmin edir

58. Müəssisənin optimal ölçüsü nədir?

- A) az xərclə daha yüksək təsərrüfat nəticələrinə nail olunan ölçüsüdür
- B) az xərclə daha az mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür
- C) mənfəətlə xərcin mütənasiblik təşkil etdiyi ölçüsüdür
- D) çox xərclə daha çox mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür
- E) minimum xərclə risksiz fəaliyyət göstərə bilən ölçüsüdür

59. Müəssisənin minimal səmərəli ölçüsü nədir?

- A) müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini minimuma endirə biləcək ən aşağı istehsal həcmidir
- B) müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini maksimumlaşdıran istehsal həcmi
- C) uzunmüddətli dövrdə müəssisənin mənfəətini maksimumlaşdıran istehsal həcmi
- D) istehsal həcmnin artım tempi ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artım tempinin bərabər olması
- E) müəssisədə istehsalın təkrarlanma dərəcəsi

60.İstehsalın təmərküzləşdirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi nədə ifadə olunur?

- A) müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində istehsalın texniki iqtisadi göstəricilərinin yaxşılaşmasında
- B) eyniadlı məhsul istehsalçıların sayının azalması nəticəsində sahənin idarə edilməsinin asanlaşmasında
- C) müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində bazarlara daha çox məhsul çıxarılmasında
- D) müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində yeni iş yerlərinin yaradılmasında
- E) müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində xammal və materialların emalı imkanlarının genişlənməsində

61.Aşağıdakı amillərdən hansı istehsalın ixtisaslaşdırılmasının dərinləşməsinə mənfi təsir göstərir?

- A) müəssisənin buraxdığı məhsulun nomenklatura və çeşidinin genişlənməsi
- B) müəssisədə məhsul buraxılışının təmərküzləşməsi və istehsalın optimal ölçüyədək artması
- C)buraxılan məhsula perspektiv dövr üçün tələbatın artması və satış bazarının genişlənməsi
- D) buraxılan məhsulun çeşidinin uzunmüddətli və məqsədə uyğun konstruktiv sabitliyinin yaradılması
- E) elmi-texniki tərəqqinin yüksək tempi

62. Aşağıdakılardan hansı istehsalın səmərəliliyini əks etdirir?

- A) məhsulun əmək tutumunun azaldılması
- B) anbarında material ehtiyatlarının artması
- C)avadanlıqların istifadəsiz qalma müddətinin artması
- D)hazır məhsul anbarında məhsul ehtiyatlarının artması
- E) məhsulun satış həcmnin azalması

63. Aşağıdakılardan hansı istehsalın səmərəliliyini xarakterizə etmir?

- A) işçilərin sayının artması
- B) material məsrəflərinə qənaət edilməsi
- C)məhsul vahidi istehsalına sərf olunan vaxtın azaldılması
- D)vaxt vahidi ərzində istehsal olunan məhsulun kəmiyyətcə çoxaldılması
- E) məhsul vahidinin maya dəyərinin azaldılması

64. Səmərəlilik meyarı nədir?

- A) İstehsal fəaliyyətinin son nəticəsi olaraq məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin gətirdiyi səmərədir
- B) İstehsal fəaliyyəti zamanı məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin faydalı hissəsidir
- C) İstehsal fəaliyyətinin nəticəsi olaraq istehsal edilmiş məhsulun ümumi həcmnin dəyər ifadəsidir
- D) İstehsal fəaliyyətinin aralıq nəticəsi olaraq məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin kəmiyyətidir
- E) İstehsal fəaliyyətində istifadə edilən bütün resursların istehlak həcmidir

65. İctimai istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin meyarı aşağıda göstərilənlərdən hansıdır?

- A) il ərzində yaradılmış milli gəlir
- B) milli sərvət
- C) il ərzində yaradılmış ümumi daxili məhsul
- D) il ərzində yaradılmış ümumi milli məhsul
- E) il ərzində yaradılmış xalis milli məhsul

66. Müəssisə səviyyəsində istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin meyarı aşağıda göstərilənlərdən hansıdır?

- A) mənfəət
- B) istehsal olunan məhsulun dəyər ifadəsində həcmi
- C) ümumi gəlir
- D) istehsal xərcləri
- E) əmtəəlik məhsul

67. Əmək məhsuldarlığı hansı istehsal amilindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- A) əmək (iş qüvvəsi)
- B) sahibkarlıq qabiliyyəti
- C) kapital
- D) torpaq
- E) xammal

68. Müəssisədə investisiya layhəsinin qəbul edilməsi üçün integral səmərəlilik göstəricisi:

- A) müsbət kəmiyyət olmalıdır
- B) mənfəətə bərabər olmalıdır
- C) mənfə kəmiyyət olmalıdır
- D) sıfır (0) bərabər olmalıdır
- E) xərclərdən çox olmalıdır

69. İstehsal heyəti icra etdikləri funksiyaların xarakterinə görə hansı kateqoriyalarına bölünürlər?

- A) fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, qulluqçular, kiçik xidmətedici heyət, şagirdlər, mühafizə işçiləri
- B) baş mühəndis, ixtisaslı fəhlələr, qulluqçular, servis xidməti göstərənlər, satıcılar, klub işçiləri
- C) sahibkarlar, səhmdarlar, menecerlər, fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, şagirdlər, qulluqçular
- D) mühəndis-texniki işçilər, fəhlələr, şagirdlər, mühafizə işçiləri, vergi orqanlarının əməkdaşları
- E) menecerlər, marketoloqlar, mühasiblər, mühəndislər, yardımçı təsərrüfat işçiləri, payçılar

70. İşlərinin xarakterinə görə fəhlələr qrupuna aid deyil:

- A) müəssisə ərazisinə nəzarət edənlər
- B) xammal və hazır məhsulu nəql edənlər
- C) məhsulun keyfiyyətinə nəzarət edənlər
- D) təmir işini həyata keçirənlər
- E) əmək predmetini emal edənlər

71. Sənaye-istehsal heyətinə daxil edilmir:

- A) mənzil-kommunal təsərrüfatının işçiləri
- B) mütəxəssislər
- C) əsas fəhlələr
- D) mühafizə işçiləri və yanğın söndürənlər
- E) köməkçi fəhlələr

72. Əmək haqqı nədir?

- A) iş qüvvəsinin kəmiyyəti və keyfiyyətinə görə işçiyə müəssisə tərəfindən ödənilən pul vəsaitidir

- B) işəgötürənin işçi ilə bağladığı müqaviləyə görə onun işdən çıxdığı halda ödədiyi vəsait
- C) vaxtilə müəssisədə işləyib, lakin indi təqaüddə olan işçilərə müəssisələrin ödədiyi vəsait
- D) müəssisədə işçilərə yaxşı işlədiklərinə görə ödənilən mükafatlar
- E) işçinin ixtisas dərəcəsi əsasında ödənilən vəsait

73. Əməyin ödənişinin işəmuzd formasına aid deyil:

- A) intensiv işəmuzd
- B) dolayı işəmuzd
- C) birbaşa işəmuzd
- D) mükafatlı işəmuzd
- E) mütərəqqi işəmuzd

74. Əməyin ödənişinin vaxtamuzd formasına aiddir:

- A) mükafatlı vaxtamuzd
- B) birbaşa vaxtamuzd
- C) mütərəqqi vaxtamuzd
- D) dolayı vaxtamuzd
- E) akord sistemi

75. Menecerlər hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- A) mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına
- B) fəhlələr kateqoriyasına
- C) mühafizə işçiləri kateqoriyasına
- D) qulluqçular kateqoriyasına
- E) kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına

76. Aşağıdakı əlamətlərdən hansından planların növlərini təsnifləşdirərkən istifadə edilmir?

- A) istehsalın həcminə görə
- B) idarəetmə iyerarxiyasına görə
- C) planlaşdırma iyerarxiyasına görə
- D) əhatə etdiyi dövrə görə
- E) funksional baxımdan

77. Müəssisədə idarəetmə nədir?

- A) qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa

yönəldilmiş idarəetmə subyekti ilə istehsal heyətinin birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemində ibarətdir

B) qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağayönəldilmiş dövlət tənzimləmə orqanlarının birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir

C) qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağayönəldilmiş dövlət idarəetmə orqanlarının birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sisteminə ibarətdir

D) qarşıya qoyulan məqsədlərə yönəldilən lisenziyalasdırma sistemidir

E) qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş tədbirlərin qiymətləndirilməsi sistemidir

78. Müəssisələrdə idarəetmə funksiyaları hansılardır?

- A) planlaşdırma, təşkilətmə, koordinasiya
- B) istehsal, mübadilə, istehlak
- C) idarəetmədə əmək bölgüsü, təkbaşnaçılıq, korporativ əhval-ruhiyyəsi
- D) xətti, funksional, xətti-funksional inzibati,
- E) iqtisadi, sosial-psixoloji

79. İdarəetmənin metodları hansılardır?

- A) inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji
- B) iqtisadi, təşkilatı, sosial-psixoloji
- C) inzibati, psixoloji, təşkilatı
- D) iqtisadi; texnoloji, operativ
- E) maddi-texniki, təşkilatı, iqtisadi

80. İdarəetmə prinsiplərinə aid deyil:

- A) koordinasiya
- B) İdarəetmədə əmək bölgüsü
- C) Ədalət prinsipi
- D) Təkbəşinəçilik
- E) Təşəbbüskarlıq

81. Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin prinsiplərinə aiddir?

- A) səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi
- B) avtomatlaşdırma və mexanikləşdirmə prinsipi
- C) düzxətlik prinsipi
- D) paralellik prinsipi
- E) ahəngdarlıq prinsipi

82. Kapital qoyuluşu:

- A) əsas fondların yaradılmasına yönəldilən investisiyadır
- B) istiqrazların buraxılışına sərf edilən xərclərdir
- C) qiymətli kağızların alınmasına yönəldilən investisiyadır
- D) səhmlərin buraxılışına sərf edilən xərclərdir
- E) banka qoyulan depozitdir

83. Birbaşa investisiya:

- A) müəssisənin fəaliyyətinə və idarə edilməsinə birbaşa təsir etmək imkanı verir
- B) istiqrazların alınmasına yönəldilir
- C) müəssisənin fəaliyyətinə və idarə edilməsinə birbaşa təsir etmək imkanı vermir
- D) imtiyazlı səhmlərin alınmasına yönəldilir
- E) veksellərin alınmasına yönəldilir

84. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin investisiya fəaliyyətinə aid deyil?

- A) strateji idarəetmənin həyata keçirilməsi
- B) investisiya strategiyasının müəyyən olunması
- C) investisiya layihələndirilməsi
- D) strateji planlaşdırmanın həyata keçirilməsi
- E) layihənin və investisiyanın faktiki səmərəliliyinin təhlili

85. Investor dedikdə:

- A) özünün maddi və intellektual sərvətlərinin investisiya obyektlərinə qoyulması haqqında qərar çıxarmış subyektlər başa düşülür
- B) müəssisənin işçiləri başa düşülür
- C) güclü maliyyə imkanlarına malik olan hüquqi şəxslər başa düşülür
- D) müəssisənin debitorları başa düşülür
- E) güclü maliyyə imkanlarına malik olan fiziki şəxslər başa düşülür

86. Aşağıdakılardan hansı istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi amili hesab olunur?

- A) istehsalın ixtisaslaşması
- B) istehsal prosesindəki fasilələr
- C) iş yerlərində izafi ehtiyatların olması
- D) istehsal sahələrinin artıqlığı
- E) istehsal prosesinin başlanması

87. Müəssisədə pul vəsaiti saxlanılmasının hansı motivi yolverilməzdir?

- A) cərimələr
- B) sövdələşmə
- C) xəbərdarlıq
- D) möhtəkirlik
- E) əmək haqqının ödənilməsi

88. Müəssisə işçiləri daha çox maraqlıdırlar ki:

- A) əmək haqqı yüksəldilsin
- B) əmək məhsuldarlığı artsın
- C) rentabellik yüksəlsin
- D) kreditlərə görə faizlər aşağı salınsın
- E) istehsal xərcləri azaldılsı

89. Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amilləri hansılardır?

- A) maddi-texniki, sosial, iqtisadi və təşkilati
- B) intensiv, ekstensiv, dəyişən, qarışıq
- C) fəhlələrin iş vaxtının artırılması, növbələrin fasiləsizliyi və istirahət müddətinin qısaldılması
- D) analitik, statistik, eksperimental, qarışıq
- E) müəssisədə inzibati idarə heyyyətinin sayının artırılması, fəhlələr arasında rəqabət, əmək haqqının artırılması

90. Vaxt norması nədir?

- A) məhsul (iş) vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtının elmi əsaslandırılmış, planlaşdırılmış miqdarıdır
- B) vaxt vahidində müvafiq ixtisaslı bir fəhlənin (icraçının), yaxud bir neçə icraçının müəyyən şəraitdə istehsal etməli olduğu məhsulun (işin) miqdarıdır
- C) növbə ərzində bir aqretata xidmət etmək üçün lazım olan fəhlələrin maksimum sayı və yaxud müəyyən təşkilatitexniki şəraitdə bir işçinin xidmət etdiyi mexanizmləri, cihazların və digər avadanlıqların miqdarıdır
- D) əsas işin yerinə yetirilməsində fəhlənin köməkçi xarakter daşıyan işlərə sərf etdiyi vaxta deyilir
- E) verilən işin həcmi yerinə yetirmək üçün işə çıxan fəhlələrin zəruri miqdarının müəyyən edilməsidir

91. Aşağıdakı ünsürlərdən hansı vaxt normasına aid deyil?

- A) mənzuniyyət vaxtı
- B) əsas vaxt
- C) iş yerinə xidmət vaxtı
- D) hazırlıq tamamlama vaxtı
- E) köməkçi vaxt

92. Vaxtamuzd formada fəhlənin əməyi ödənilir:

- A) faktiki iş vaxtına görə
- B) təqvim vaxtına görə
- C) hazırlanmış məmulatın sayına görə
- D) material tutumuna görə
- E) göstərilən xidmətin həcminə görə

93. Müəssisədə kadrların idarə olunmasına aid deyil:

- A) əməyin fondla silahlanma səviyyəsinin artırılması
- B) əmək fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi
- C) kadrların seçilməsi
- D) kadrlara tələbatın planlaşdırılması
- E) əmək haqqının və güzəştlərin müəyyən olunması

94. Müəssisənin istehsal potensialı nədir?

- A) müəssisənin kadrları, istehsal vasitələri, informasiya və maliyyə vəsaitlərinin məcmusudur
- B) bazarın yerli məhsul tutumu
- C) müəssisənin illik istehsal həcmi
- D) müəssisə məhsullarının satıla biləcək maksimum həcmi
- E) müəssisəyə dövlətin icazə verdiyi maksimum istehsal imkanı və istehsal gücü

95. Müəssisənin quruluşunun formalaşmasına aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərmir?

- A) müəssisənin nizamnamə fondu
- B) istehsalın ixtisaslaşdırılması və kooperativləşdirilməsi
- C) məhsulun nomenklaturası
- D) məhsulun konstruktiv quruluşu və onun hazırlanması
- E) istehsalın həcmi

96. Müəssisənin istehsal quruluşuna aid deyil

- A) müəssisənin istehsal bölmələrində işləyənlərin sayında ayrı-ayrı kateqoriyalı işçilərin payları
- B) istehsal bölmələrinin istehsalın ümumi həcmində payları
- C) istehsal bölmələrinin əsas fondlarının onların ümumi həcmində payları
- D) istehsal bölmələrinin işçilərinin onların ümumi sayında payları
- E) müəssisənin məhsul buraxılışında ayrı-ayrı istehsal bölmələrinin paylarını

97. Məhsulun istehsalında iştirak etməyən bölmə hansıdır?

- A) sosial-məişət bölməsi
- B) yardımçı sex
- C) əsas sex
- D) köməkçi sex
- E) xidmətedici sex

98. Fəaliyyət miqyasına görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- A) kiçik, orta və iri müəssisələrə
- B) kiçik, böyük, qarışıq müəssisələrə
- C) kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələrə
- D) xırda, böyük və transmilli müəssisələrə
- E) axınlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə

99. İxtisaslaşdırılma dərəcəsinə görə müəssisələr bölünürülər:

- A) ixtisaslaşdırılmış, universal və qarışıq müəssisələrə
- B) kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələrə
- C) istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələrinə
- D) ixtisaslaşdırılmış, ixtisaslaşdırılmış, kombinəlanmış müəssisələrə
- E) ixtisaslaşdırılmış, axınlı və fərdi müəssisələrə

100. Nisbi təmərküzləşdirmə nədir?

- A) sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır
- B) sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- C) sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
- D) sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- E) sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin azalmasıdır

101. Ümumi məhsulun həcmi necə hesablanır?

- A) əmtəlik məhsulla ilin axırına və əvvəlinə olan bitməmiş istehsal qalığının fərqinin, yarımfabrikatların və öz istehsalı olan alətlərin cəmi kimi
- B) plan ilinin axırı üçün hazır məhsul qalığı kimi
- C) əmtəlik məhsul üstə gəl ilin axırı üçün bitməmiş istehsal qalığı kimi
- D) reallaşdırılmış məhsul üstə gəl ilin axırı üçün bitməmiş istehsal qalığı
- E) əmtəlik məhsul üstə gəl ilin əvvəli üçün hazır məhsul qalığı

102. Müəssisələrdə istehsal proqramının əsaslandırılmasında əsasən aşağıdakı göstəricilərin hansından istifadə olunur?

- A) orta illik istehsal gücündən
- B) rentabellik normasından
- C) çıxış istehsal gücündən
- D) giriş istehsal gücündən
- E) rentabellik indeksindən

103. Aşağıdakılardan hansı planlaşdırmanın metodlarına aiddir?

- A) normativ metod
- B) sosial-psixoloji metod
- C) inzibati metod
- D) funksional metod
- E) iqtisadi təhlil metodu

104. Menecment nədir?

A) menecment iqtisadiyyatın idarə edilməsinin bir hissəsi olmaqla, yalnız müəssisə miqyasındakı hadisə və prosesləri əhatə edir

B) menecment idarəetmə anlayışından geniş mənada işlənir və milli iqtisadiyyatın idarə edilməsi prosesini əhatə edir

C) menecment texnikanın idarə edilməsi prosesini əhatə edir

D) menecment komplekslərin iqtisadiyyatın idarə edilməsi prosesini əhatə edir

E) menecment ölkə iqtisadiyyatının idarə edilməsi prosesini əhatə edir

105. Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin inzibati metodun təsir vasitələrinə aid edilmir?

A) əxlaq normaları

B) qayda

C) normativlər

D) qərar

E) göstərişlər

106. Bunlardan hansı idarəetmənin iqtisadi metodunun mexanizminə aid olunmur?

A) təlimat

B) vergi

C) gəlir və mənfəət

D) əmək haqqı

E) qiymət

107. Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin prinsiplərinə aid deyil?

A) qayda prinsipi

B) ahəngdarlıq prinsipi

C) intizam prinsipi

D) istiqamətlərin vəhdəti prinsipi

E) ədalət prinsipi

108. İdarəetmənin hansı prinsipinə görə hər bir işçiyə fərq qoyulmadan və həm də hörmətlə münasibət göstərilməlidir?

A) Ədalət prinsipi

B) İdarəetmədə əmək bölgüsü prinsipi

C) Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi

D) Heyətin mükafatlandırılması prinsipi

E) Təşəbbüskarlıq prinsipi

109. İdarəetmənin hansı prinsipinə görə işçi çox yerdən deyil, özünün tabe olduğu şəxsdən əmr almalıdır?

A) İstiqamətlərin vəhdəti prinsipi

B) Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi

C) İdarəetmədə əmək bölgüsü prinsipi

D) İntizam prinsipi

E) Təkbəşənçilik prinsipi

110. Barter:

A) dəyəri ödənilmədən ekvivalent məbləğdə qarşılıqlı əmtəə (məhsul) mübadiləsinə əks etdirir

B) müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti zamanı məhsul vahidinə material sərfinin yuxarı həddini əks etdirir

C) müəyyən müddət ərzində konkret əmtəənin idxal və ixracına tətbiq olunan dəyər və natural ifadədə yol verilə bilən məhdudiyyətləri əks etdirir

D) xarici şirkətin müəyyən haqq müqabilində mineral xammalın kəşfiyyatı və hasilatını aparması üzrə məsələləri əks edir

E) müəyyən müddət ərzində siyahıya daxil edilmiş əmtəələrin maneəsiz idxal və ixrac olunmasına icazəni əks edir

111. Müəssisənin ixrac əməliyyatlarına nələr daxil deyil?

A) franşayzing

B) kreditə ixrac

C) konsiqnasiya

D) müvəqqəti ixrac

E) təkrar ixrac

112. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətinə təsir edən amillərə aid deyil?

- A) sosial amillər
- B) tarixi amillər
- C) coğrafi amillər
- D) hüquqi və mədəni amillər
- E) siyasi və iqtisadi amillər

113. Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyəti növlərinə nələr daxil deyil?

- A) planlaşdırma və proqramlaşdırma
- B) ixrac və idxal
- C) birbaşa investisiya və portifel investisiyası
- D) lisenziyalashdırma və françayzing
- E) idarəetmə kontraktları və «qıfılaltı» kontraktlar

114. Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətinin əsas motivi nədir?

- A) məhsul satışının miqyasının genişləndirilməsi
- B) müəssisədə əmək tutumunun azaldılması
- C) müəssisədə əmək məhsuldarlığının artırılması
- D) idarəetmənin təşkilinin təkmilləşdirilməsi
- E) müəssisədə fondveriminin artırılması

115. İstehsal tsiklinin uzunluğu göstəricisindən:

- A) bitməmiş istehsalın həcmi hesablayarkən istifadə olunur
- B) məhsulun maliyyə vəziyyətini qiymtləndirərkən istifadə olunur
- C) müəssisənin istehsal edilən məhsulların keyfiyyətini qiymtləndirərkən istifadə olunur
- D) satış kanallarını müəyyən etmək üçün istifadə edilir
- E) kollektivin sosial inkişafını planlaşdırarkən istifadə edilir

116. Aşağıdakılardan hansı istehsal tsiklinin azaldılmasının əsas istiqamətlərinə aid deyil?

- A) məhsulun fondtutumunun azaldılması
- B) təbii proseslərin süni üsulların köməyi ilə sürətləndirilməsi
- C) nəqliyyat və nəzarət əməliyyatlarının texnolocı əməliyyatlarla səmərəli şəkildə əlaqələndirilməsi
- D) texnologiyanın təkmilləşdirilməsi
- E) növbələrarası fasilələrin azaldılması məqsədilə müəssisənin iş rejiminin təkmilləşdirilməsi

117. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin fərdi üsuluna aiddir?

- A) istehsalı təkrar olunmayan geniş nomenklaturanın olması
- B) avadanlıqların texnoloji xəritəyə müvafiq olaraq yerləşdirilməsi
- C) ayrı-ayrı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması
- D) istehsal prosesinin fasiləsizliyinin səviyyəcə yüksək olması
- E) emal olunacaq materialın istehsala partiyalarla buraxılması

118. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin dəstəli üsuluna aid deyil?

- A) ayrı-ayrı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması
- B) bir iş yerinə bir neçə əməliyyatın təhkim edilməsi
- C) emal olunacaq materialın istehsala partiyalarla buraxılması
- D) bir neçə növ materialın eyni zamanda emalı
- E) eyni tip avadanlıqların əsasən qrup halında yerləşdirilməsi

119. Aşağıdakı üsürlərdən hansı vaxt normasına aid deyil?

- A) məzuniyyət vaxtı
- B) əsas vaxt
- C) iş yerinə xidmət vaxtı
- D) hazırlıq-tamamlama vaxtı
- E) köməkçi vaxt

120. Vaxtamuzd formada fəhlənin əməyi ödənilir:

- A) faktiki iş vaxtına görə
- B) hazırlanmış məmulatın sayına görə

- C) təqvim vaxtına görə
- E) göstərilən xidmətin həcminə görə

D) materialtutumuna görə

121. Müəssisədə kadrların idarə olunmasına aid deyil:

- A) əməyin fondla silahlanma səviyyəsinin artırılması
- B) kadrlara tələbatın planlaşdırılması
- C) kadrların seçilməsi
- D) əmək fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi
- E) əmək haqqının və güzəştlərin müəyyən olunması

122. Vaxt norması nədir?

- A) məhsul (iş) vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtının elmi əsaslandırılmış, planlaşdırılmış miqdarıdır
- B) növbə ərzində bir aqretata xidmət etmək üçün lazım olan fəhlələrin maksimum sayı və yaxud müəyyən təşkilati-texniki şəraitdə bir işçinin xidmət etdiyi mexanizmləri, cihazların və digər avadanlıqların miqdarıdır
- C) vaxt vahidində müvafiq ixtisaslı bir fəhlənin (icraçının), yaxud bir neçə icraçının müəyyən şəraitdə istehsal etməli olduğu məhsulun (işin) miqdarıdır
- D) əsas işin yerinə yetirilməsində fəhlənin köməkçi xarakter daşıyan işlərə sərf etdiyi vaxta deyilir
- E) verilən işin həcmi yerinə yetirmək üçün iş çıxan fəhlələrin zəruri miqdarının müəyyən edilməsidir

123. Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amilləri hansılardır?

- A) maddi-texniki, sosial, iqtisadi və təşkilati
- B) fəhlələrin iş vaxtının artırılması, növbələrin fasiləsizliyi və istirahət müddətinin qısaldılması
- C) analitik, statistik, eksperimental, qarışıq
- D) intensiv, ekstensiv, dəyişən, qarışıq
- E) müəssisədə inzibati idarə heyyyətinin sayının artırılması, fəhlələr arasında rəqabət, əmək haqqının artırılması

124. Əmək məhsuldarlığının ölçülmə üsulları hansıdır?

- A) məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidi ərzində məhsul istehsalının həcmi
- B) məhsul vahidinə düşən əmək haqqının kəmiyyəti və əmək haqqı vahidinə düşən məhsulun həcmi
- C) məhsul vahidi istehsalına sərf olunan fərdi və ictimai əmək
- D) hər bir işçinin əmək haqqı və məhsul vahidinə düşən əmək haqqı
- E) məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidinə düşən əsas fondların dəyəri

125. Müəssisə işçiləri daha çox maraqlıdırlar ki:

- A) əmək haqqı yüksəldilsin
- B) əmək məhsuldarlığı artsın
- C) rentabellik yüksəlsin
- D) kreditlərə görə faizlər aşağı salınsın
- E) istehsal xərcləri azaldılsın

126. Əməyin ödənişinin işəmuзд forması olan mükafatlı işəmuзд əmək haqqı sistemində:

- A) birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır
- B) fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur
- C) normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir
- D) işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır
- E) əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanır

127. Aşağıdakılardan hansı əmək haqqı sistemlərinə aid deyil?

- A) sadələşdirilmiş işəmuzd
- B) dolayı işəmuzd
- C) birbaşa işəmuzd
- D) mükafatlı işəmuzd
- E) mütərəqqi işəmuzd

128. Vaxt norması nədir?

- A) məhsul vahidinin hazırlanması və ya müəyyən həcmdə işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan iş vaxtının planlaşdırılan miqdarıdır
- B) müəyyən işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan müəyyən peşə-ixtisas tərkibdə işçilərin sayının plan ölçüsüdür
- C) əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi tapşırığının plan ölçüsüdür
- D) qurulmuş avadanlıqların miqdarının plan ölçüsüdür
- E) fəhlənin avadanlıqların və iş yerinin işçi vəziyyətdə saxlanması ilə əlaqədar sərf etdiyi vaxtın plan ölçüsüdür

129. Əmək məhsuldarlığı hansı istehsal amilindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- A) əmək (iş qüvvəsi)
- B) kapital
- C) torpaq
- D) xammal
- E) sahibkarlıq qabiliyyəti

130. Toxuculuq kombinatları üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- A) xammalın ardıcıl emalına görə
- B) tullantılardan istifadəyə görə
- C) xammalın kompleks emalına görə
- D) üfqi kombinələşmə
- E) istehsal-texniki

131. Aşağıdakı sənaye sahələrinin hansında kombinələşmə mümkün deyildir?

- A) hasilat sənayesi
- B) yeyinti sənayesi
- C) metallurgiya
- D) emal sənayesi
- E) ağac emalı sənayesi

132. İstehsalın təmərküzləşdirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi nədə ifadə olunur?

- A) müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində bazarlara daha çox məhsul çıxarılmasında
- B) müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində istehsalın texniki-iqtisadi gös-təricilərinin yaxşılaşmasında
- C) müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində yeni iş yerlərinin yaradılmasında
- D) müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində xammal və materialların emalı imkanlarının genişlənməsində
- E) eyniadlı məhsul istehsalçılarının sayının azalması nəticəsində sahənin idarə edilməsinin asanlaşmasında

133. Müəssisənin minimal səmərəli ölçüsü nədir?

- A) müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini minimuma endirə biləcək ən aşağı istehsal həcmidir
- B) uzunmüddətli dövrdə müəssisənin mənfəətini maksimumlaşdıran istehsal həcmi
- C) müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini maksimumlaşdıran istehsal həcmi
- D) istehsal həcmi artım tempi ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artım tempinin bərabər olması
- E) müəssisədə istehsalın təkrarlanma dərəcəsi

134. Müəssisənin optimal ölçüsü nədir?

- A) az xərclə daha yüksək təsərrüfat nəticələrinə nail olunan ölçüsüdür
- B) mənfəətlə xərcin mütənasiblik təşkil etdiyi ölçüsüdür
- C) çox xərclə daha çox mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür
- D) az xərclə daha az mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür
- E) minimum xərclə risksiz fəaliyyət göstərə bilən ölçüsüdür

135. İstehsalın təmərküzləşməsi nədir?

- A) sahədə məhsul istehsalı üzrə iri müəssisələrin xüsusi çəkirlərinin mütəmadi artması
- B) yerli müəssisələr tərəfindən sənaye istehsalının getdikcə artması
- C) istehsal həcmnin kiçik müəssisələrdə həyata keçməsi prosesinin genişlənməsi
- D) bütün sənaye müəssisələrinin birliyi
- E) sənaye sahəsində kiçik müəssisələrin tamamilə iflası

136. əmtəəlik məhsula daxil edilmir:

- A) bitməmiş istehsal qalığının dəyişməsi
- B) plan ilinin axırı üçün hazır məhsul qalığı
- C) plan ilinin əvvəli üçün hazır məhsul qalığı
- D) reallaşdırılmış məhsul
- E) ilin əvvəli və axırı üçün pulu ödənilməyən satılmış məhsul

137. İdarəetmə funksiyası dedikdə nə başa düşülür?

- A) idarəetmə vəzifələrini yerinə yetirmək üsulları və vasitələrinin məcmusu başa düşülür
- B) idarəetmə prinsiplərinin məcmusu başa düşülür
- C) idarəetmə məqsədlərinin və vəzifələrinin məcmusu başa düşülür
- D) idarəetmə vəzifələrinin və metodlarının məcmusu başa düşülür
- E) idarəetmə məqsədlərinin və istehsalın təşkili

138. Aşağıdakılardan hansını kapital əmələ gətirən investisiyaya aid etmək olmaz?

- A) qiymətli kağızların alınmasına investisiya qoyuluşu
- B) fəaliyyət göstərən müəssisələrin genişləndirilməsinə investisiya qoyuluşu
- C) yeni müəssisələr tikilməsinə investisiya qoyuluşu
- D) müəssisənin texniki cəhətdən yenidən qurulmasına investisiya qoyuluşu
- E) müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə investisiya qoyuluşu

139. Aşağıdakılardan hansı müəssisədə investisiya fəaliyyətinin maliyyələş-dirilməsi mənbələrinə aid deyil?

- A) işçilərin əmək haqqı və sosial sığortaya ayırmalar
- B) büdcədən və büdcədən kənar fondlardan məqsədli investisiya ayırmaları
- C) borc maliyyə vəsaitləri
- D) istiqrazların yerləşdirilməsindən cəlb edilən vəsaitlər
- E) səhmlərin yerləşdirilməsindən cəlb edilən vəsaitlər

140. Müəssisələrdə hansı istiqamətə investisiya yönəldilmir?

- A) işçilərin əmək haqqının artırılmasına
- B) müəssisənin istehsal ehtiyatlarının bərpasına
- C) istehsal güclərinin genişləndirilməsinə
- D) yeni məhsul növlərinin işlənməsinə
- E) texnika və texnologiyanın modernləşdirilməsinə

141. Kimlər üçün əməyin ödənilməsinin dolayı işəməz formasiyadan istifadə olunur?

- A) köməkçi fəhlələr
- B) xidmətçilər
- C) əsas fəhlələr
- D) rəhbərlər
- E) mütəxəssislər

142. Əməyin ödənilməsinin işəməz formasının tətbiqi şərti hansıdır?

- A) görülən işlərin dəqiq hesablanması mümkünlüyü
- B) texnoloji qaydaların pozulması

C) materiallardan israfçılıqla istifadə olunması
yeterilməsi

D) əməliyyatların ardıcılıqla yerinə

E) avadanlıqlara xidmətin təşkilinin birqada üsulunun tətbiqi

143. Əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin iqtisadi amillərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

A) işçilər üçün əlverişli maliyyə və digər iqtisadi stimulların yaradılması

B) istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi

C) elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi

D) yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi

E) istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi

144. Əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin maddi-texniki amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

A) istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi

B) istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik cəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi

C) istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi

D) mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi

E) yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili

145. Əməyin təşkilinə və müəssisə kollektivinin idarə edilməsinə aid olmayan nədir?

A) istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi

B) işçilərin arasında iş bölgüsünün aparılması

C) işçilərin işə qəbul olunması

D) əməyin stimullaşdırılması

E) kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması

146. Əmək haqqının səviyyəsinə təsir göstərməyən amil hansıdır?

A) müəssisənin yaşayış yerinə yaxınlığı

B) dövlətin sosial siyasəti

C) əmək bazarının konyukturası

D) fərdi əmək müqaviləsinin şərtləri

E) işin xarakteri

147. Aşağıdakı xərc maddələrindən hansı maya dəyərinə daxil edilmir?

A) sosial-mədəni ehtiyaclara çəkilən xərclər

B) icarə haqqı xərcləri

C) əmək haqqı xərcləri

D) reklam xərcləri

E) material xərcləri

148. Əsaslı xərclərə nə aiddir?

A) əsas fondların yaradılmasına sərf olunan xərclər

B) əsas fəhlələrin əmək haqqı xərcləri

C) menecerlərin əmək haqqı xərcləri

D) material xərcləri.

E) köməkçi fəhlələrin əmək haqqı xərcləri;

149. Müəssisənin likvidliyi nədir?

A) müəssisənin özünün qısamüddətli öhdəliklərini yerinə yetirə bilmək qabiliyyətidir

B) müəssisənin innovasiya prosesini həyata keçirə bilmək qabiliyyətidir

C) müəssisənin qısa müddət ərzində debitor borclarını əldə edə bilmək qabiliyyətidir

D) müəssisənin məhsul istehsal edə bilmək qabiliyyətidir

E) müəssisənin rəqabət apara bilmək qabiliyyətidir

150. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasında müəssisələrin dövlət büdcəsinə ödədikləri vergilərə aid deyil?

- A) gəlir vergisi
- B) mənfəət vergisi
- C) torpaq vergisi
- D) əmlak vergisi
- E) əlavə dəyər vergisi

151. Nizamnamə kapitalının (fondunun) həcmi:

- A) dövlət qeydiyyatına alınarkən müəyyən edilir
- B) müəssisə fəaliyyət göstərarkən onun rəhbərliyi tərəfindən müəyyən edilir
- C) dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra müəyyən edilir
- D) Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilir
- E) vergi orqanı tərəfindən müəyyən edilir

152. Müəssisənin balansının passiv hissəsi nəyi göstərir?

- A) müəssisənin əmlakının yaranma mənbəyini
- B) müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını
- C) müəssisənin əmlakının tərkibini
- D) müəssisənin pul vəsaitlərini
- E) müəssisənin işçilərinin və avadanlıqlarının sayını

153. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin xüsusi vəsaitlərinin formalaşdırılması mənbələrinə aid deyil?

- A) kreditör borcları
- B) mənfəət
- C) amortizasiya ayırmaları
- D) nizamnamə kapitalı
- E) səhm buraxılışından daxil olan vəsaitlər

154. Müəssisənin balansının aktiv hissəsi nəyi göstərir?

- A) müəssisənin əmlakının tərkibini
- B) müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını
- C) müəssisənin əmlakının yaranma mənbəyini
- D) müəssisənin öhdəliklərini
- E) müəssisənin işçilərinin sayını

155. Müəssisə öz məhsuluna qiymət müəyyən edərkən aşağıdakı amillərdən hansını nəzərə almalıdır?

- A) məhsulun maya dəyərini
- B) əsas fondların mənəvi köhnəlməsini
- C) işçilərin rəyini
- D) hazır məhsul anbarının həcmi
- E) təhçiztçıların etibarlılığını

156. Əməyin ödənişinin vaxtamuzd formasına aiddir:

- A) mükafatlı vaxtamuzd
- B) mütərəqqi vaxtamuzd
- C) dolayı vaxtamuzd
- D) birbaşa vaxtamuzd
- E) akord sistemi

157. Əməyin ödənişinin işəmuzd formasına aid deyil:

- A) intensiv işəmuzd
- B) mütərəqqi işəmuzd
- C) dolayı işəmuzd
- D) mükafatlı işəmuzd
- E) birbaşa işəmuzd

158. Əməyin ödənilməsinin tarif sisteminə daxildir:

- A) tarif cədvəli, tarif dərəcəsi, tarif ixtisas məlumat (sorgu) kitabı
- B) əməyin ödənilməsi qaydası və əmək şəratinə qoyulan tələblər
- C) iş yerlərinin təşkilinə qoyulan tələblər, işçilərin ixtisasına qoyulan tələblər, işçinin əmək haqqı
- D) işçilərin mükafatlandırması sistemi, əmək haqqının minimum səviyyəsi
- E) tarif ixtisas məlumat (sorgu) kitabı, əmək haqqı təlimatı, əmək məcəlləsi

159. Əmək haqqı nədir?

- A) iş qüvvəsinin kəmiyyəti və keyfiyyətinə görə işçiyə müəssisə tərəfindən ödənilən pul vəsaitidir
- B) işçinin ixtisas dərəcəsi əsasında ödənilən vəsait
- C) vaxtilə müəssisədə işləyib, lakin indi təqaüddə olan işçilərə müəssisələrin ödədiyi vəsait
- D) müəssisədə işçilərə yaxşı işlədiklərinə görə ödənilən mükafatlar
- E) işəgötürənin işçi ilə bağladığı müqaviləyə görə onun işdən çıxdığı halda ödədiyi vəsait

160. Sənaye-istehsal heyətinə daxil edilmir:

- A) mənzil-kommunal təsərrüfatının işçiləri
- B) mütəxəssislər
- C) köməkçi fəhlələr
- D) mühafizə işçiləri və yanğın söndürənlər
- E) əsas fəhlələr

161. Sənaye fəhlələri icra etdikləri işin xarakterindən fərqlərə görə neçə qrupa bölünürlər?

- A) 4
- B) 2
- C) 3
- D) 6
- E) 5

162. Müəssisədə işləyən kuryerlər hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- A) kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına
- B) qulluqçular kateqoriyasına
- C) mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına
- D) mühafizə işçiləri kateqoriyasına
- E) fəhlələr kateqoriyasına

163. Müəssisədə təchizat-satış işçiləri hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- A) qulluqçular kateqoriyasına
- B) fəhlələr kateqoriyasına
- C) mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına
- D) mühafizə işçiləri kateqoriyasına
- E) kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına

164. Müəssisədə dəftərxana işçiləri hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- A) qulluqçular kateqoriyasına
- B) fəhlələr kateqoriyasına
- C) mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına
- D) mühafizə işçiləri kateqoriyasına
- E) kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına

165. Menecerlər hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- A) mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına
- B) qulluqçular kateqoriyasına
- C) fəhlələr kateqoriyasına
- D) mühafizə işçiləri kateqoriyasına
- E) kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına

166. İşlərinin xarakterinə görə fəhlələr qrupuna aid deyil:

- A) müəssisə ərazisinə nəzarət edənlər
- B) əmək predmetini emal edənlər
- C) məhsulun keyfiyyətinə nəzarət edənlər
- D) təmir işini həyata keçirənlər
- E) xammal və hazır məhsulu nəql edənlər

167. İstehsal heyəti icra etdikləri funksiyaların xarakterinə görə hansı kateqoriyalarına bölünürlər?

- A) fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, qulluqçular, kiçik xidmətedici heyət, şagirdlər, mühafizə işçiləri
- B) mühəndis-texniki işçilər, fəhlələr, şagirdlər, mühafizə işçiləri, vergi orqanlarının əməkdaşları
- C) sahibkarlar, səhmdarlar, menecerlər, fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, şagirdlər, qulluqçular
- D) menecerlər, marketoloqlar, mühasiblər, mühəndislər, yardımçı təsərrüfat işçiləri, payçılar
- E) baş mühəndis, ixtisaslı fəhlələr, qulluqçular, servis xidməti göstərənlər, satıcılar, klub işçiləri

168. Yeniliklərin tətbiqində özəl şirkətlərin son məqsədi:

- A) öz mənfəətini artırmaqdır
- B) istehlakçıların tələbatını daha dolğun ödəməkdir
- C) məhsulun keyfiyyətini yüksəltməkdir
- D) satış bazarlarını genişləndirməkdir
- E) rəqabət qabiliyyətini artırmaqdır

169. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin innovasiya fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi mənbəyi rolunda çıxış edə bilməz?

- A) müəssisənin əmək haqqı fondunun vəsaiti
- B) müəssisənin ehtiyat fondunun vəsaiti
- C) müəssisənin təsisçilərinin verdiyi vəsait
- D) müəssisənin cəlb etdiyi borc vəsaitləri
- E) müəssisənin sərəncamında qalan mənfəət

170. İntelektual mülkiyyətə nə daxildir?

- A) kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), incəsənət əsərləri
- B) kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, sənaye məhsulları, xidmətlər, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), texnika
- C) kəşflər, ixtiralar, lisenziyalar, mülkiyyət hüquqları, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları, avadanlıqlar
- D) kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), məişət xidməti, lisenziyalar
- E) kəşflər, ixtiralar, mal və xidmətlər, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları, inventarlar

171. Məhsulun keyfiyyəti:

- A) istehsal prosesində formalaşır
- B) satış zamanı formalaşır
- C) bazarda formalaşır
- D) tədavül prosesində formalaşır
- E) məhsula servis prosesində formalaşır

172. Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti standartlarının növlərinə aid deyil?

- A) milli standartlar
- B) dövlətlərarası standartlar
- C) regional standartlar
- D) beynəlxalq standartlar
- E) mühasibat standartları

173. Sertifikasiya:

- A) məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- B) məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- C) məhsullar üçün norma, qayda və xarakteristikaları müəyyənləşdirən fəaliyyətdir
- D) məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- E) məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

174. Normalaşdırılmayan dövriyyə vəsaitlərinə aiddir:

- A) pul vəsaitləri
- B) bitməmiş ehtiyatlar
- C) istehsal ehtiyatları
- D) hazır məhsul
- E) gələcək dövrün xərcləri

175. Dövriyyə vəsaitlərinə nələr aiddir?

- A) dövriyyə fondları və tədavül fondları
- B) dövriyyə fondları və əsas fondlar
- C) istehsal ehtiyatları və qurğuları
- D) pul vəsaitləri və çoxillik əkmələr
- E) gələcək dövrün xərcləri və ötürücü qurğular

176. Dövriyyə fondlarının tərkib ünsürləri hansılardır?

- A) tədavül fondları, gələcək dövrün xərcləri və pul vəsaitləri
- B) yanacaq, təmir ehtiyatları və hazır məhsul
- C) pul vəsaitləri, azqıymətli tezköhnələn əşyalar, debitor borcları
- D) gələcək dövrün xərcləri, tədavül fondları, pul vəsaitləri
- E) istehsal ehtiyatları, bitməmiş istehsal və gələcək dövrün xərcləri

177. Müəssisənin dövriyyə fondları nədir?

- A) yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- B) istehsal prosesində iştirakından asılı olmayaraq, dəyərini itirən fondlardır
- C) yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- D) istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır
- E) öz natural formasını dəyişən, lakin istehsal prosesində birbaşa iştirak etməyən fondlar

178. Kombinləşmənin əsas şərti nədir?

- A) müxtəlif profilli istehsalların eyni bir məkanda təmərküzləşdirilməsidir
- B) kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bazarın bölüşdürülməsidir
- C) kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyni texnoloji avadanlıqlardan istifadə edilməsidir
- D) eyni bir ərazidə analogi müəssisələrin cəmləşdirilməsidir
- E) müxtəlif profilli istehsalların eyni bir ölkədə yerləşdirilməsidir

179. Aşağıdakı cəhətlərdən hansı kombinləşmə üçün səciyyəvi deyildir?

- A) vahid satış şəbəkəsinin olması
- B) vahid enerji sistemi
- C) müxtəlif istehsalların ərazicə birliyi
- D) vahid nəqliyyat bazası
- E) kombinata daxil olan istehsalların texniki-iqtisadi vəhdəti

180. Aşağıdakı cəhətlərdən hansı həm kombinləşməyə, həm də təmərküzləşməyə şamil olunur?

- A) müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi
- B) işçilərin sayının azalması
- C) analogi məhsullar istehsal edən müəssisələrin birliyi
- D) müxtəlif istehsalların birliyi
- E) müəssisələrin istehsal etdiyi məhsul digəri üçün xammaldır

181. Müəssisədaxili ixtisaslaşdırma nədir?

- A) müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir
- B) özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir
- C) özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə analog təşkil edən, istehsalı uzun dövr üçün təkrarlanan məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir
- D) ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir
- E) istehsal prosesinin və iş yerlərinin səmərəli və yüksək məhsuldarlıqlı texnika ilə təmin olunmasıdır

182. İstehsalın kooperativləşdirilməsinin formaları hansılardır?

- A) aqreqat, hissə və texnoloji
- B) texnoloji, əşya, mexaniki
- C) mərhələ üzrə aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- D) əşya, texniki, fiziki

E) əşya, istehsal-texniki və texnoloji mərhələ üzrə

183. İxtisaslaşdırma necə meydana çıxır?

- A) əmək bölgüsünün inkişafı və dərinləşməsi nəticəsində B) müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi nəticəsində
C) müxtəlif istehsalların bir müəssisədə birləşməsi nəticəsində D) müəssisələr arasında uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələrinin yaranması nəticəsində
E) istehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi nəticəsində

184. İxtisaslaşdırma nədir?

- A) konstruktiv quruluşuna, hazırlanma texnologiyasına və iqtisadi təyinatına görə həmcins məhsul istehsalın məhdud sayda müəssisələrdə təmərküzləşməsidir
B) müəssisənin nisbətən uzun müddətə müəyyən bazar segmentinə uyğun fəaliyyətidir
C) müəssisənin həmişə eyni istehlakçılara xidmət göstərməsi və məhsul satmasıdır
D) müəssisənin həmişə eyni məhsul göndərənlərlə işləməsidir
E) müəssisənin mümkün olan bütün fəaliyyət sferalarına daxil olmasıdır

185. İctimai əmək bölgüsünün formaları hansılardır?

- A) ümumi, xüsusi, fərdi B) fərdi, texniki, texnoloji
C) mütləq, nisbi, inteqrallaşdırılmış D) fiziki, mexaniki, texnoloji
E) fərdi, seriyalı, kütləvi

186. Fərdi əmək bölgüsü nədir?

- A) müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə sex və istehsal sahələrinə ayrılmasıdır
B) iqtisadiyyatın iri sahələrə sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
C) müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanmasıdır
D) ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir

187. Təmərküzləşmənin formaları hansılardır?

- A) aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji B) konstruksiya, texnoloji ardıcılıq, son məhsul istehsalı və təşkilati-təsərrüfat
C) aqreqat, mexaniki, texniki D) fərdi, seriyalı və kütləvi
E) istehsal, satış, idxal və ixrac

188. Aşağıdakı cəhətlərdən hansı təmərküzləşmə prosesinə xasdır?

- A) məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmləşməsi
B) məhsul bazarının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
C) eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin sayının artması
D) eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin hamısının bir mərkəzdən idarə edilməsi
E) məhsul istehsalının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi

189. Nisbi təmərküzləşdirmə nədir?

- A) sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır
B) sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
C) sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
D) sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin azalmasıdır
E) sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır

190. İstehsalın ictimai təşkili formaları hansılardır?

- A) istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, kooperativləşdirilməsi və kombinləşdirilməsi
- B) istehsalın elektrikləşdirilməsi, mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kimyalaşdırılması
- C) fərdi, seriyalı və kütləvi istehsal
- D) istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- E) istehsalın mexanikləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kompleks avtomatlaşdırılması

191. İstehsal müəssisəsində təmir sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- A) köməkçi sexə
- B) yardımçı sexə
- C) əsas sexə
- D) xidmətedici sexə
- E) sosial-məişət bölməsinə

192. İstehsal müəssisəsində alət sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- A) köməkçi sexə
- B) yardımçı sexə
- C) əsas sexə
- D) xidmətedici sexə
- E) sosial-məişət bölməsinə

193. Müəssisənin köməkçi sexləri nə ilə məşğul olurlar?

- A) əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
- B) xidmətedici sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar
- C) müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalına həyata keçirirlər
- D) texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar
- E) əsas və köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar

194. Müəssisənin əsas sexlərin istehsal tullantılarından təkrar istifadə edilməsi (təkrar istehsalı) məqsədilə hansı sex yaradılır?

- A) yardımçı sex
- B) köməkçi sex
- C) əsas sex
- D) xidmətedici sex
- E) sosial-məişət bölməsi

195. Hansı halda müəssisə törəmə müəssisəsi hesab edilir?

- A) bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında üstün iştirakına və ya onlar arasında bağlanmış müqaviləyə görə onun qəbul etdiyi qərarları müəyyənləşdirmək imkanına malik olursa, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
- B) bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalının 49 faizinə malikdirsə və ya onlar arasında bağlanmış müqaviləyə görə onun istehsal etdiyi məhsulun 75 faizini alırsa, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
- C) bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 10 faizə malikdirsə və bu iştirak payı müəssisənin ümumi yığıncağını istənilən vaxı çağırmağa imkan verirsə, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
- D) bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 25 faizə malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
- E) bir müəssisə digərinin istehsal etdiyi məhsulların hamısını alırsa və bağlanmış müqaviləyə görə onun istehsal etdiyi məhsulun hamısını yaxın iki ildə almalıdırsa, onda birinci müəssisə ikincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir

198. Müəssisə ləğv edilmir:

- A) onun təsisçiləri (iştirakçıları) dəyişdikdə
- B) onun yaradılması zamanı yol verilmiş qanunvericilik pozuntuları ilə əlaqədar
- C) onun təsisçilərinin (iştirakçılarının) ümumi yığıncağının qərarı ilə

- D) lazımi xüsusi icazə (lisenziya) olmadan
- E) fəaliyyət göstərdikdə qanunla qadağan edilmiş fəaliyyət həyata keçirdikdə

199. İxtisaslaşdırılma dərəcəsinə görə müəssisələr bölünürülər:

- A) ixtisaslaşdırılmış, universal və qarışıq müəssisələrə
- B) istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələrinə
- C) ixtisaslaşdırılmış, kombinəlanmış müəssisələrə
- D) ixtisaslaşdırılmış, axınlı və fərdi müəssisələrə
- E) kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələrə

200. Fəaliyyət miqyasına görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- A) kiçik, orta və iri müəssisələrə
- B) xırda, böyük və transmilli müəssisələrə
- C) kiçik, böyük, qarışıq müəssisələrə
- D) axınlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə
- E) kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələrə

201. Müəssisənin istehsal quruluşu

- A) onun daxili bölmələrinin tərkibi və nisbətlərini əks etdirir
- B) onun idarəetmə strukturudur
- C) onun təsərrüfat fəaliyyətinin idarə edilməsi mexanizmidir
- D) onun dövryyə vəsaitlərinin strukturunu əks etdirir
- E) onun kapitalının strukturunu əks etdirir

202. Müəssisə bölündükdə onun öhdəlikləri:

- A) onun öhdəlikləri bölüşdürücü akt üzrə uyğun hissələrdə yaranan yeni müəssisələrə keçir
- B) onun öhdəlikləri müəssisələrdən birinə keçir
- C) mövcud öhdəliklər ləğv edilir
- D) yaranan müəssisələrdən biri kreditrlara verilməklə öhdəliklər ödənilir
- E) onun öhdəlikləri əmlakı hesabına ödənilir

203. Nizamnamə kapitalının (fondunun) həcmi:

- A) müəssisə yaradılarkən müəyyən edilir
- B) vergi orqanı tərəfindən müəyyən edilir
- C) dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra müəyyən edilir
- D) Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilir
- E) müəssisə fəaliyyət göstərərkən onun rəhbərliyi tərəfindən müəyyən edilir

204. Məhsulun istehsalında iştirak etməyən bölmə hansıdır?

- A) sosial-məişət bölməsi
- B) xidmətedici sex
- C) əsas sex
- D) köməkçi sex
- E) yardımçı sex

205. Müəssisənin istehsal potensialı nədir?

- A) müəssisənin kadrları, istehsal vasitələri, informasiya və maliyyə vəsaitlərinin məcmusudur
- B) müəssisəyə dövlətin icazə verdiyi maksimum istehsal imkanı və istehsal gücü
- C) müəssisə məhsullarının satıla biləcək maksimum həcmi
- D) bazarın yerli məhsul tutumu
- E) müəssisənin illik istehsal həcmi

206. İstehsalın tipi müəyyən olunur:

- A) məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, stabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
- B) istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki, fiziki və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
- C) istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki, kimyəvi və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə

- D) məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, stabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
- E) məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, stabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə

207. Vaxta görə əməliyyatların yerinə yetirilməsinin təşkili formaları hansılardır?

- A) ardıcıl, paralel və qarşıq formaları
- B) ardıcıl, birqərarlı və qarşıq formaları
- C) ahəngdar, paralel və qarşıq formaları
- D) ardıcıl, fərdi və qarşıq formaları
- E) ardıcıl, paralel və fasiləsiz formaları

208. Kapital qoyuluşu:

- A) əsas fondların yaradılmasına yönəldilən investisiyadır
- B) istiqrazların buraxılışına sərf edilən xərclərdir
- C) qiymətli kağızların alınmasına yönəldilən investisiyadır
- D) səhmlərin buraxılışına sərf edilən xərclərdir
- E) banka qoyulan depozitdir

209. Verilənlərdən hansı investisiyanın subyektinə aid deyil?

- A) işlərin icraçıları (podratçılar)
- B) əmtəələr, avadanlıq və layihə məhsullarını təqdim edənlər
- C) investisiya fəaliyyətindən istifadə edənlər
- D) banklar, sığorta şirkətləri və vasitəçi təşkilatlardır
- E) məqsədli pul yatırımları

210. Aşağıdakılardan hansı investisiya fəaliyyətinin obyektinə ola bilər?

- A) yeni yaradılmış və ya modernləşdirilmiş əsas fondlar, qiymətli kağızlar, mülkiyyət hüququ və əqli mülkiyyət hüququ
- B) yeni tikinti, istehsalın modernizasiyası, vergi xərcləri, müəssisənin quruluşunun dəyişdirilməsi
- C) əsas fondlarının yeniləşdirilməsi, dövrüyyə fondlarının alınması, istehsalın genişləndirilməsi, məhsul satışı
- D) əsaslı təmir, cari təmir, avadanlıqların alınmasına çəkilən xərclər, binaların tikintisi
- E) işçilərin əmək haqqı, kadrların yenidən hazırlanması, əsas fondların təkrar istehsalı, müəssisənin quruluşunun dəyişdirilməsi

211. Birbaşa investisiya:

- A) müəssisənin fəaliyyətinə və idarə edilməsinə birbaşa təsir etmək imkanı verir
- B) müəssisənin fəaliyyətinə və idarə edilməsinə birbaşa təsir etmək imkanı vermir
- C) veksellərin alınmasına yönəldilir
- D) imtiyazlı səhmlərin alınmasına yönəldilir
- E) istiqrazların alınmasına yönəldilir

212. Təmərküzləşmənin aqreqat forması daha çox iqtisadi üstünlüklərə malikdir. Ona görə ki:

- A) bu, istehsalın intensiv yolla təmərküzləşdirilməsi olduğundan qənaət imkanı böyükdür
- B) bu zaman yeni istehsal bölmələrinin enerji təminatı əlavə xərclər tələb edir
- C) bu, istehsalın ekstensiv yolla təmərküzləşdirilməsi olduğundan qənaət imkanı böyükdür
- D) bu, istehsalın həm intensiv, həm də ekstensiv yolla təmərküzləşdirilməsidir
- E) bu zaman istehsal meydançalarının genişlənməsi baş verdiyindən əlavə xərclər artır

213. Aqreqat təmərküzləşməsi necə baş verir?

- A) aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə

- B) müəssisədə köməkçi və xidmətedici bölmələrin sayının artırılması yolu ilə
- C) müəssisədə qurulmuş aqrekat və avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə
- D) köməkçi və xidmətedici təsərrüfatlarda avadanlıqların sayının artırılması yolu ilə
- E) qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə

214. Təmərküzləşmənin mütləq mənada artması nədir?

- A) sahəyə daxil olan müəssisələrin orta ölçüsünün artmasıdır
- B) sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır
- C) sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- D) sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
- E) sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin azalmasıdır

215. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində istehsalın ictimai təşkilinin hansı forması daha çox perspektivli sayılır?

- A) istehsalın ixtisaslaşması
- B) istehsalın təmərküzləşməsi
- C) istehsalın kooperativləşməsi
- D) istehsalın universallaşması
- E) istehsalın kombinləşməsi

216. Azərbaycanda kombinatların yaradılması üçün daha geniş imkanların olduğu sənaye sahəsi hansıdır?

- A) neft-kimya sənayesi
- B) yeyinti sənayesi
- C) ağır metallurgiya
- D) hasilat sənayesi
- E) ağac emalı sənayesi

217. Aşağıdakılardan hansı kombinləşdirmənin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə etmir?

- A) müəssisənin istehsal quruluşunun sadəliyi
- B) istehsal ehtiyatları həcmnin ciddi sürətdə azalması
- C) xammal, hazır məhsul və yarımfabrikatların daşınma xərclərinə qənaət
- D) istehsalın təşkili ilə əlaqədar olan vəsaitə qənaət
- E) kombinatın əsas istehsallarında əmək predmetləri və vasitələrinə, iş qüvvəsinə çəkilən xərclərə qənaət

218. Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırmanın formaları hansılardır?

- A) əşya, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- B) aqrekat, əşya və istehsal-texniki
- C) fiziki, aqrekat, texnoloji mərhələ üzrə
- D) hissə, istehsal-texniki, mexaniki
- E) əşya, texniki, mexaniki

219. Ərazi və sahə üzrə təşkili baxımından istehsalın kooperasiyalaşdırılmasının hansı formaları vardır?

- A) rayondaxili, rayonlararası, sahədaxili, sahələrarası
- B) sahədaxili, ölkədaxili, rayondaxili
- C) ölkədaxili, ölkələrarası, bölgədaxili
- D) rayondaxili, rayonlararası, ölkə daxili, ölkələrarası, sahədaxili, sahələrarası
- E) ölkələrarası, ölkədaxili, sahələr arası, sahədaxili

220. Texnoloji təmərküzləşmə necə baş verir?

- A) qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün artırılması yolu ilə
- B) müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə
- C) aqrekat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə

- D) qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə
- E) qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün azaldılması yolu ilə

221. İstehsal-texniki təmərküzləşmə necə baş verir?

- A) qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə
- B) müəssisədə qurulmuş avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə
- C) aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların sayının azaldılması yolu ilə
- D) müəssisədə qurulmuş avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə
- E) müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə

222. Ticarət vasitəçilərinə aid deyil:

- A) konsaltinq təşkilatı
- B) distributerlər
- C) kommissiyajerlər
- D) agentlər
- E) dilerlər

223. Müəssisənin marketing sistemi aşağıdakı məsələlərin həllində iştirak etmir:

- A) plan üzrə işin yerinə yetirilməsi üçün zərur olan işçilərə tələbatın hesablanması
- B) potensial (real) tələbatın və ödənilməyən ehtiyacların müəyyən edilməsində
- C) bazarda mövcud olan tələbatın mümkün qədər çox ödənilməsinə nail olmaq məqsədilə tədbirlər sisteminin işlənilib hazırlanmasında
- D) bazarın kompleks öyrənilməsində (tədqiqində)
- E) məhsul (xidmət) çeşidi və qiymətinin planlaşdırılmasında

224. Marketing nədir?

- A) bazarın kompleks təhlili və proqnozlaşdırılması prosesidir
- B) müəssisənin istehsal fəaliyyətini səmərəli maliyyələşdirilməsi mexanizmidir
- C) bazarda məhsulun satışı ilə əlaqədar kontraktların bağlanması prosesidir
- D) müəssisənin xammal və materiallarla təminatı prosesidir
- E) idarəetmənin metodlarından biridir

225. Aşağıdakı əlamətlərin hansından bazar segmentinin öyrənilməsində istifadə olunur?

- A) psixografik əlamətlər
- B) təşkilati əlamətlər
- C) texniki əlamətlər
- D) texnoloji əlamətlər
- E) iqtisadi əlamətlər

226. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin marketing fəaliyyətinə aid deyil?

- A) müəssisələrin istehsal həcmi (təklifi) bazarın mövcud potensial tələblərinə uyğunlaşdırılma bilmə imkanlarının araşdırılması
- B) işçilərin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi üçün tədbirlərin işlənilib hazırlanması
- C) müəssisədə məhsulların reallaşdırılması şəraitinə, tələbatın dəyişməsinə və s. bu kimi məsələlərə çevik münasibətlərin göstərilməsinə nəzarət edilməsi
- D) müəssisənin istehsal etdiyi məhsula tələbatın, başqa sözlə, məhsul bazasının yaradılmasına və formalaşdırılmasına fəal təsir göstərilməsi
- E) bazarda məhsullara olan potensial tələbatın və ehtiyacların həcmi, onun dinamikasının, şəraitinin, hadisələrin real gedişinin və onun inkişaf perspektivlərinin dəqiq nəzərə alınması

227. Aşağıdakılardan hansı müəssisədə marketing fəaliyyətinin metodlarına daxil deyil?

- A) daxili mühitin təhlili
- B) xarici mühitin təhlili
- C) istehlakçıların (alıcıların) təhlili
- D) bazarda məhsulun hərəkətinin və satışın planlaşdırılması

E) qiymət siyasətinin işlənilib hazırlanması

228. Aşağıdakılardan hansı marketinqin funksiyalarına daxil deyil?

A) məhsul göndərənlərlə hesablaşmaların səmərəli təşkili

B) yeni istehlakçıların tapılması və seçilməsi

C) satışdan sonrakı xidmətin təşkili

D) məhsul çeşidinin planlaşdırılması

E) istehsalın optimal strukturunun müəyyən edilməsi

229. Aşağıdakı əlamətlərin hansından bazar segmentinin öyrənilməsində istifadə olunmur?

A) təşkilati əlamətlər

B) psixografik əlamətlər

C) məhsula ehtiyac əlamətlər

D) demoqrafik əlamətlər

E) coğrafi əlamətlər

230. Aşağıdakılardan hansı maddi-texniki təminatın əsas vəzifələrinə aid deyil?

A) müəssisənin əmək resurslarına olan tələbatının təmin edilməsi

B) istehsalı xammal və materiallarla birgərdə, tam və vaxtında təmin etmək

C) material resurslarını ən səmərəli yolla əldə etmək

D) maddi-texniki təminat planlarını tərtib etmək

E) maddi-texniki təminat xidmətinin strukturunu təkmilləşdirmək məhsul göndərənlərlə səmərəli təsərrüfat əlaqələrini qurmaq

231. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin investisiya fəaliyyətinə aid deyil?

A) strateji idarəetmənin həyata keçirilməsi

B) investisiya strategiyasının müəyyən olunması

C) investisiya layihələndirilməsi

D) strateji planlaşdırmanın həyata keçirilməsi

E) layihənin və investisiyanın faktiki səmərəliliyinin təhlili

232. Investor dedikdə:

A) özünün maddi və intellektual sərvətlərinin investisiya obyektlərinə qoyulması haqqında qərar çıxarmış subyektlər başa düşülür

B) müəssisənin işçiləri başa düşülür

C) güclü maliyyə imkanlarına malik olan hüquqi şəxslər başa düşülür

D) müəssisənin debitorları başa düşülür

E) güclü maliyyə imkanlarına malik olan fiziki şəxslər başa düşülür

233. Aşağıdakılardan hansı istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi amili hesab olunur?

A) istehsalın ixtisaslaşması

B) istehsal prosesindəki fasilələr

C) iş yerlərində izafi ehtiyatların olması

D) istehsal sahələrinin artıqlığı

E) istehsal prosesinin başlanması

234. Müəssisədə pul vəsaiti saxlanılmasının hansı motivi yolverilməzdir?

A) cərimələr

B) sövdələşmə

C) xəbərdarlıq

D) möhtəkirlilik

E) əmək haqqının ödənilməsi

235. Müəssisə işçiləri daha çox maraqlılırlar ki:

A) əmək haqqı yüksəldilsin

B) əmək məhsuldarlığı artsın

C) rentabellik yüksəlsin

D) kreditlərə görə faizlər aşağı salınsın

E) istehsal xərcləri azaldılsın

236.İstehsal müəssisəsində anbar təsərrüfatı aşağıdakılardan hansına aiddir?

- A) xidmətedici sexə
- B) əsas sexə
- C) sosial məişət bölməsinə
- D) yardımçı sexə
- E) köməkçi sexə

237.İstehsal müəssisəsində alət sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- A) köməkçi sexə
- B) yardımçı sexə
- C) əsas sexə
- D) xidmətedici sexə
- E) heç biri

238.Müəssisənin xidmətedici sexiləri nə ilə məşğul olurlar?

- A) əsas və köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
- B) yardımçı sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar
- C) əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
- D) müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
- E) texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar

239. Müəssisənin köməkçi sexiləri nə ilə məşğul olurlar?

- A) əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
- B) əsas və köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
- C) xidmətedici sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar
- D) müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
- E) texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar

240. Müəssisənin əsas sexiləri nə ilə məşğul olurlar?

- A) texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar
- B) müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
- C) əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
- D) köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
- E) xidmətedici sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar

241.Firmanın quruluşunun formalaşmasına təsir edən xarici aillər hansıdır?

- A) makroiqtisadi, sahə və regional
- B) istehsalın həcmi, məhsulun nomenklaturası
- C) texniki xidmətin səviyyəsi, xammalın növü
- D) məhsulun konstruktiv quruluşu, sahə amili
- E) makroiqtisadi, xammalın çeşidi

242. Firmanın quruluşunun formalaşmasına təsir edən müəssisədaxili amil hansıdır?

- A) istehsalın həcmi amili
- B) makroiqtisadi amil
- C) sahə amili
- D) regional amil
- E) meqoiqtisadi amil

243.Məhsul istehsalına görə sexlər təsnifləşdirilir:

- A) əsas, köməkçi, xidmətedici, yardımçı
- B) əsas, köməkçi, yardımçı, texnoloji
- C) əsas, köməkçi, texniki, texnoloji
- D) əsas, köməkçi, iqtisadi, inzibati
- E) əsas, texnoloji, iqtisadi, inzibati

244.Firmanın hansı təşkilati hüquqi formaları vardır?

- A) səhmdar cəmiyyətlər, şərikli müəssisələr
- B) sahibkarlıq, universal müəssisələr
- C) sahibkarlıq, fərdi müəssisələr
- D) hasiledici, emaledici müəssisələr
- E) Əlavə məsuliyyətli cəmiyyətlər, sahibkarlar

245.Səhmdar cəmiyyətlərin hansı formaları var?

- A) açıq və qapalı
- C) payçı və şərikli
- E) fasiləli və fasiləsiz

- B) ağır və yüngül
- D) hasilat və emaledici

246.İstehsalın təmərküzləşdirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi nədə ifadə olunur?

- A) müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində istehsalın texniki iqtisadi göstəricilərinin yaxşılaşmasında
- B) eyniadlı məhsul istehsalçılarının sayının azalması nəticəsində sahənin idarə edilməsinin asanlaşmasında
- C) müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində bazarlara daha çox məhsul çıxarılmasında
- D) müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində yeni iş yerlərinin yaradılmasında
- E) müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində xammal və materialların emalı imkanlarının genişlənməsində

247.Aşağıdakı amillərdən hansı istehsalın ixtisaslaşdırılmasının dərinləşməsinə mənfi təsir göstərir?

- A) müəssisənin buraxdığı məhsulun nomenklatura və çeşidinin genişlənməsi
- B) müəssisədə məhsul buraxılışının təmərküzləşməsi və istehsalın optimal ölçüyədək artması
- C)buraxılan məhsula perspektiv dövr üçün tələbatın artması və satış bazarının genişlənməsi
- D) buraxılan məhsulun çeşidinin uzunmüddətli və məqsədə uyğun konstruktiv sabitliyinin yaradılması
- E) elmi-texniki tərəqqinin yüksək tempi

248. Müəssisənin quruluşunun formalaşmasına aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərmir?

- A) müəssisənin nizamnamə fondu
- B) istehsalın ixtisaslaşdırılması və kooperativləşdirilməsi səviyyəsi
- C) məhsulun nomenklaturası
- D) məhsulun konstruktiv quruluşu və onun hazırlanması texnologiyası
- E) istehsalın həcmi

249. Müəssisənin istehsal quruluşuna aid deyil

- A) müəssisənin istehsal bölmələrində işləyənlərin sayında ayrı-ayrı kateqoriyalı işçilərin payları
- B) istehsal bölmələrinin istehsalın ümumi həcmində payları
- C) istehsal bölmələrinin əsas fondlarının onların ümumi həcmində payları
- D) istehsal bölmələrinin işçilərinin onların ümumi sayında payları
- E) müəssisənin məhsul buraxılışında ayrı-ayrı istehsal bölmələrinin paylarını

250.Sahibkarlıq fəaliyyətinin formaları hansıdır?

- A) kommersiya, maliyyə, istehsal
- B) kommersiya, maliyyə, nəzarət
- C) maliyyə, məsləhət, marketinq
- D) məsləhət, texniki, texnoloji
- E) maliyyə, kommersiya, inzibati

